

§ 777

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Hietalahdenrantaa ja vesialuetta ym. koskevasta suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon otsikkoasiassa:

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf on tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Hietalahdenrannan, sen rantaviivan, laituralueiden, vanhan satamaradan kannaksen ja merialueiden suojelemisesta rakennusperintölain säädösten nojalla. ELY-keskus on pyytänyt kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä sekä Museoviraston lausunnosta.

Suojeluesityksessä ilmoitetaan tavoitteeksi vireillä olevan kaavamuu-
toksen mukaisen lisärakentamisen estäminen ja esitetään reunaehtoja
alueen tulevalle maankäytölle, kuten käyttötarkoituksille ja rakentamis-
tehokkuuksille. Myös Museovirasto tuo lausunnossaan esille, ettei pidä
mahdollisena alueelle asemakaavaluonnoksessa esitettyä toimitilara-
kentamista. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan rakennusperin-
tölain nojalla suojelemista ei tulisi käyttää instrumenttina suunnitelmien
vastustamiseen vaan alueen tuleva maankäyttö ja mahdolliset suojelu-
tarpeet tulee ratkaista asemakaavan muutoksella kulttuuriympäristö- ja
maisemavaikutukset arvioiden, maankäyttö- ja rakennuslaissa
(1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaissa) säädetyn prosessin ja toimival-
lan mukaisesti. Eteläiset kaupunginosat ry on osallinen asemakaavan
valmistelussa ja sille on varattu mahdollisuus esittää mielipiteensä
asemakaavan tavoitteista ja suunnitelmista. Museovirasto ja Helsingin
kaupunginmuseo toimivat asiantuntijaviranomaisina ja lausunnonanta-
jina alueen kaavoituksessa.

Lisäksi kaupunginhallitus totesi, että mahdollisesta lisärakentamisesta
riippumatta laituralueen rakenteita on tarpeen uusia lähitulevaisuudes-
sa alueen turvallisuuden takaamiseksi ja siten nykyisiä rakenteita ei
voida suojella. Myös jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä on tarkoituksen-
mukaista kehittää ja lisäksi varautua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin
tulasuojaurakenteilla. Tämän vuoksi mahdollinen suojele saattaa
hankaloittaa myös alueen muuta kehittämistä.

Museoviraston lausunnossa ei myöskään selkeästi esitetä mahdollisen
suojele kohdentamista, vaan todetaan ainoastaan torin ja rannan väli-

sen avaran maisematilan turvaamisen, satama-altaan rakenteiden ja muodon säilyttämisen olevan keskeisiä ratkaistavia asioita ja samalla todetaan huoltoasemarakennuksen olevan paikallisesti merkittävänä rakennuksena säilyttämisen arvoinen. Kaupunginhallitus katsoo, että edellä mainitut seikat eivät edellytä alueen suojelua erityslain nojalla vaan ovat tavanomaisia, asemakaavoituksella ratkaistavia suunnittelukysymyksiä.

Kaavoitus- ja suunnittelutilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on vesialuetta sekä kantakaupunki C2-alueita, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Telakka-altaan kohdalla osa suojeltavaksi esitettyä aluetta on yleiskaavassa 2016 toimitila-alueita, jota kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, satamatoimintojen, julkisten palvelujen ja opetustoiminnan sekä virkistykseen käyttöön. Bulevardia pitkin Hietalahden altaalle asti kulkee viheryhteysmerkintä, jonka osalta mm. kulttuuri-, maisema- ja luontoarvojen säilyminen, viheryhteyden yhtenäisyys ja jatkuvuus sekä ekologinen kytkeytyneisyys on otettava huomioon.

Pienellä osalla suojeltavaksi esitettyä aluetta, sen länsinurkassa, on voimassa Jätkäsaaren osayleiskaava nro 11350, jossa ranta on merkitty katualueeksi, jossa kulkee myös kevyen liikenteen reitti.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealueita.

Suojeltavaksi esitetyllä alueella on voimassa useita eri asemakaavoja. Pääosalla alueesta on voimassa asemakaava vuodelta 1997, jossa nykyisten ravintolarakennusten tontit on merkitty liikerakennusten korttelialueiksi, joilla on yhteensä 1 030 k-m² rakennusoikeutta. Muu maa-ala on merkitty katu- tai aukiotilaksi. Vesialueelle on varattu alueita venepaikkoja ja laitureita varten. Etelän suuntaan jatkuvalla rantakaistaleella on voimassa Telakkarannan asemakaava vuodelta 2016, jossa ranta on osoitettu yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueeksi, jolla huoltoajo on sallittu. Hietalahdenlaiturin ulkotilassa olevia telakan toimintaan liittyneitä ja teollisuushistoriasta kertovia osia ja rakennelmia, kuten teollisuusraide, metalli- ja betonikansivyyöhyke, kaksi nosturia sekä konepajan pohjoisseinässä oleva hissien vastapaino tulee säilyttää. Myös Hietalahdenlaiturin korkeusasema tulee pääsääntöisesti säilyttää.

Kuivatelakka-altaan alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2017, jossa allas on suojeltu kulttuurihistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokkaana. Voimassa olevissa asemakaavoissa aluei-

siin ei kohdistu muita suojelumerkintöjä. Ranta-alueet ovat toteutuneet pitkälti edellä mainittujen asemakaavojen mukaisina. Suojeluesityksen satama-altaiden ulkopuolinen vesialue on pääasiassa asemakaavoittamatonta vesialuetta.

Suojeltavaksi esitetty alue ei kuulu Esplanadi-Bulevardin valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön aluerajaukseen, mutta näkymä Hietalahdentorilta merelle on mainittu RKY-kohteen kuvauksessa. Ranta-alue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Helsingin empirekeskustan ja kivi kaupungin alueeseen, kuten valtaosa muustakin Helsingin niemestä.

Hietalahdenaltaan ympäristössä on vireillä vuonna 2020 myönnettyyn kehittämisvaraukseen perustuva asemakaavan muutos, jonka tavoitteena mahdollistaa pääkonttoritasoisten toimitilojen sijoittuminen alueelle sekä viihtyisän jalankulkuympäristön kehittäminen. Rakentamista on suunniteltu nykyisen huoltoasema- ja ravintolarakennuksen paikalle sekä osin nykyiselle vesialueelle. Lähtökohtana on, että uudisrakentaminen sopeutuu kantakaupungin rakenteeseen, eikä vaaranna Bulevardin ja torialueen historiallisesti arvokkaan ympäristön erityisiä arvoja. Meren puolelle on tarkoitettu toteuttaa uusi kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka jatkuu siltayhteydellä Hietalahdenaltaan yli. Uusien toimitilarakennusten maantasokerrosten palvelut ja terassialueet tukevat rantareitin toiminnallisuutta. Ympäristön viihtyisyyttä pyritään tukemaan myös lisäämällä laiturialueelle puurivejä ja -ryhmiä sekä muita istutusalueita.

Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu alueesta ympäristöhistoriallinen selvitys (Studio Terra Oy), jossa luetellaan alueen vaalittaviksi ominaispiirteiksi mm. Ehrensvärdin asemakaavaan pohjautuva perussommitelma, joka käsittää Bulevardin puistikadun ja sen päätteenä toimivan Hietalahdentorin ja rannan mukaan lukien näkymät Bulevardilta ja torilta merelle. Samalla tuodaan esille, ettei ranta-alueita ole suunniteltu varsinaisesti osaksi Bulevardin sommitelmaa ja rantarakenteiden muotoiluun vaikutti ensisijaisesti niiden käyttötarkoitus ja teollinen historia. Selvityksessä todetaan rannoilla olevan alueita, joita voitaisiin kehittää toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti.

Kuivatelakka-allas on korjattu voimassa olevan asemakaavan ja siitä laadittujen korjaussuunnitelmien mukaisesti, kuivatelakka-altaan vanhat rakenteet on korjattu ja pilaantunut pohjaliete poistettu. Telakkakadun puoleiselle reunalle on rakennettu uusi puukansitasoinen laituriverkko veneiden kiinnittymistä varten. Kuivatelakka-altaan porttirakenne poistetaan vielä tämän syksyn aikana ja allas täytetään pysyvästi vedellä.

Hietalahdenlaiturilla (väli kuivatelakka-allas - entinen nosturirakennus) on korjattu, asemakaavassa säilytettäväksi esitetty nosturi ja se on

myös siirretty asemakaavan mukaiselle lopulliselle paikalleen. Hietalahdenlaiturin kunnallistekniikkaa ja kadun rakennekerroksia on jo rakennettu, rantamuurin korjaustöitä pyritään jatkamaan ensi vuonna vesiluvan saamisen jälkeen, samoin kuin toteuttamaan loput kadun rakennekerroksista ja pintarakenteista, sekä korjaamaan toinen asemakaavassa säilytettäväksi esitetty satamanosturi. Rantalaiturijakso on myös todettu korjaustöiden yhteydessä huonokuntoiseksi ja tällä hetkellä laiturin reuna-alueelle kulku ja veneiden kiinnittyminen on estetty sen huonon kunnon vuoksi. Asemakaavan mukaisten korttelien väliset tonttikadut on rakennettu pientä viimeistelyä vaille valmiiksi katusuunnitelmien mukaisesti.

Hietalahdenlaiturin (pistolaituri) alueella on havaittu maanpinnan painumia, ja rakenteellisia vaurioita. Vaurioiden vuoksi pistolaiturin käyttöä on rajoitettu mm. painorajoituksin, ja laituriin suoritettu pikakorjauksia. Käynnissä laiturin korjaussuunnittelu, joka perustuu voimassa olevaan asemakaavaan. Peruskorjaus on tarkoitus suorittaa noin viiden vuoden kuluessa.

Kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunginmuseo, joka museoviranomaisten työnjaon mukaan toimii asiantuntijaviranomaisena rakennetun kulttuuriperinnön suojelukysymyksissä Helsingin osalta, toteaa lausunnossaan 20.10.2024 mm., ettei Hietalahden ranta- ja vesialueen ja laiturirakenteiden suojelua kyetä ratkaisemaan maankäyttö- ja rakennuslailla (alueidenkäyttölailla) käynnissä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä, sillä sen tavoitteet perustuvat alueen suurisuuntaiseen kaupunkikuvaa ja merellistä maisemaa merkittävästi muuttavaan kehittämiseen. Kaupunginmuseon näkökulmasta rakennusperintölakia soveltamalla alueen keskeisiä arvoja olisi mahdollista säilyttää. Mikäli ELY-keskus katsoo, että suojelun edellytykset täyttyvät, tulee suojelumääräyksessä kaupunginmuseon näkökulmasta huomioida alueen arvokaiden ominaispiirteiden säilyminen, mutta mahdollistaa myös alueen maltillinen arvokkaat ominaispiirteet huomioiva kehittäminen esimerkiksi viherrakentamisen ja virkistyskäytön osalta.

Hietalahdenrannan asemakaavaluonnoksen käsittely lautakunnassa

Kaupunginhallitus totesi, että asemakaavan muutosluonnos on käsitelty kaupunkikiympäristölautakunnassa 12.11.2024. Luonnoksen esityslisäteteksti, ilmakuva alueesta sekä kaavakartta ja havainnekuva ovat liitteinä 5-8. Lautakunnan päätös syntyi äänestysten jälkeen. Äänestyksissä yksi lautakunnan jäsen esitti luonnoksen hylkäämistä saamatta esitykselleen kannatusta. Muut lautakunnan jäsenet hyväksyivät kaavalle jatkosuunnitteluohjeita, joista osa koskee tulevan rakentamisen

sopeutuvuutta alueen rakennuksiin ja ympäristöön sekä laituri- ja rantarakenteiden rakennushistoriallista selvittämistä ja huomioon ottamista. Kaavaluonnos etenee jatkosuunnittelun ja tarkennusten jälkeen ehdotusvaiheeseen, joka asetetaan julkisesti nähtäville ja lähetetään lausunnoille.

Kaupunginhallituksen kanta

Kaupunginhallitus totesi, että vaikka alueella on erityisiä kaupunkirakenteellisia arvoja Bulevardin ja Esplanadin 1800-luvulta periytyvän asemakaavallisen sommitelman jatkona sekä Helsingin teollisuushistoriaan liittyviä arvoja, ei alueen suojelulle katsota olevan rakennusperintölain 2 §:n mukaisia perusteita. Suojelukysymykset tulee ratkaista viireillä olevan Hietalahdenrannan asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaupunginhallitus ei puolla suojeluesitystä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 27.8.2024
- 2 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, museoviraston lausunto 12.8.2024
- 3 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, rakennussuojelupäätös hake-mus.internet
- 4 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, vastaus 28.3.2024 täydennyspyyntöön, Eteläiset kaupunginosat ry (3).internet
- 5 Hietalahdenrannan asemakaavan muutosluonnos Esityslista Kylk 12.11.2024 HEL 2021-004215
- 6 Hietalahdenrannan asemakaavaluonnos_ Ilmakuva Kylk 12.11.2024
- 7 Hietalahdenrannan muutosluonnoksen kartta Kylk 12.11.2024
- 8 Hietalahdenrannan asemakaavan muutoksen havainnekuva Kylk 12.11.2024
- 9 Hietalahdenranta Äänestykset Kylk 12.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 5
Liite 6

02.12.2024

Asia/22

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt suojeluesityksestä kaupungin lausuntoa 31.10.2024 mennessä. Lausunnon on saatu lisääntymään 4.12.2024 saakka. Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginmuseon lausunnot ja otettu huomioon kaupunkiympäristölautakunnan asemakaavaluonnokseen liittyvä käsittely 12.11.2024. Esitys on kaupunkiympäristön toimialan lausunnon mukainen lisättyä lautakunnan kaavaluonnoskäsittelyä koskevalla selostuksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 27.8.2024
- 2 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, museoviraston lausunto 12.8.2024
- 3 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, rakennussuojelupäätös hake-mus.internet
- 4 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, vastaus 28.3.2024 täydennyspyyntöön, Eteläiset kaupunginosat ry (3).internet
- 5 Hietalahdenrannan asemakaavan muutosluonnos Esityslista Kylk 12.11.2024 HEL 2021-004215
- 6 Hietalahdenrannan asemakaavaluonnos_ Ilmakuva Kylk 12.11.2024
- 7 Hietalahdenrannan muutosluonnoksen kartta Kylk 12.11.2024
- 8 Hietalahdenrannan asemakaavan muutoksen havainnekuva Kylk 12.11.2024
- 9 Hietalahdenranta Äänestykset Kylk 12.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-

Otteen liitteet

Esitysteksti

02.12.2024

Asia/22

ja ympäristökeskus

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 750

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

25.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 21.10.2024

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntopyynnöstä koskien Eteläiset kaupunginosat ry:n tekemää Hietalahdenrantaa, sen rantaviivaa, laituri-aluetta, vanhaa satamaradan kannasta sekä

merialuetta koskevaa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausuntoa 12.8.2024 MV/00740/2024. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf on tehnyt 14.3.2024 suojeluesityksen Helsingin Hietalahdenranta-alueen suojelemiseksi rakennusperintölain (498/2010) nojalla. Suojeluesityksen mukaan Hietalahdenranta-alueella tarkoitetaan rantaviivaa, laituri-alueita, vanhaa satamaradan kannasta ja merialuetta. Esityksessä on haettu kohteelle myös vaarantamiskieltoa, jota Uudenmaan ELY-keskus ei ole asettanut. Suojeluesitystä perustellaan sillä, että Hietalahdenrannan alue on vaarantunut Helsingin kaupungin myönnettyä HGR Property Partners Oy:lle suunnitteluvarauksen, jonka perusteella valmistellaan asemakaavamuutosta. Suojeluesityksessä tuodaan esille alueen historiallista kehitystä, säilyneitä piirteitä ja kerrostumia sekä nykyistä luonnetta mitakaavaltaan maltillisesti rakennettuna ja kaupunkilaisten virkistyskäyttöä palvelevana ympäristönä. Esityksessä todetaan myös Suomenlinnan maailmanperintökohteen suojavyöhyke sekä Esplanadi-Bulevardin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Ranta-alueen suojelun ohella suojeluesityksessä pidetään tärkeänä historiallisten rakenteiden suojelua.

Suojeluesityksen kohteena oleva ranta-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki-alueella sekä valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) Esplanadi – Bulevardin läheisyydessä. RKY-alueeseen kuuluvat viereinen Hietalahden tori sekä Bulevardi. Bulevardin päätteenä on näkymä Hietalahden altaalle, vaikka allas itsessään ei kuulu RKY-alueeseen. Lisäksi Suomenlinnan maailmanperintökohteen suojavyöhykkeen raja-alue ulottuu alueen eteläosassa Hietalahden-laiturin merenpuoleiseen reunaan asti.

Esplanadi ja Bulevardi liittyvät oleellisesti Helsingin kasvun ja kehittämisen vaiheeseen. Uuden pääkaupungin asemakaava laadittiin Johan Albrecht Ehrenström johdolla. Asemakaava tavoitteli klassista edustavuutta leveillä, säännölliseen ruutukaavaan perustuvilla kaduilla ja hierarkkisella kaupunkirakenteella. Esplanadin ohella kaavan yksi merkittävä ehdotus on Bulevardi, joka linjattiin kulkemaan laakson pohjalla vanhan tielinjan paikalla kohti Hietalahden rantaa. Bulevardin linjaus, Hietalahden tori ja Hietalahden pohjukka suoraviivaiseksi suunnitellut rantaviivoineen ovat esiintyneet suunnitelmissa alun alkaen.

Hietalahdenrannan alue sijaitsee kaupunkirakenteellisessa solmukohdassa, jossa yhdistyvät asemakaavalliseen sommitelmaan pohjautuva historiallinen toriaukion ja puistokadun yhdistelmä sekä alueella sijain-

neen teollisuuden ja sen liikennetarpeiden muokkaama ranta-alue. Hietalahdenallas muodostui, kun alueelle rakennettiin satamarata 1890-luvulla. Nykyisin allas toimii venesatamana. Altaan molemmin puolin sijaitsee tällä hetkellä matalia, ravintola- ja huoltoasemarakennuksia. Hietalahdenlaiturin meren puolella on useita laituripaikkoja ravintolayms. aluksille.

Hietalahden altaan ympäristön asemakaava on tullut voimaan vuonna 1997. Altaan ympäristöä on haluttu tuolloin kehittää pienimuotoisella rakentamisella ja osoittamalla ranta kaupunkilaisten käyttöön pääosin jalankulku-, pyöräily- ja aukiotiloiksi. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on vesialuetta sekä kantakaupunki C2-aluetta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimittilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Alueella on meneillään asemakaavan muutos. Kaavaluonnoksessa (6.5.-27.5.2024) esitettiin mahdollisuus kolmen kookkaan toimitilarakennuksen rakentamiseksi Hietalahden altaan kaakkoisreunalle nykyisen huoltoasema- ja ravintolarakennuksen paikalle sekä Hietalahden altaan osittaiselle maatäytölle.

Helsingin kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut Eteläiset kaupunginosat ry:n tekemään suojeluesitykseen sekä Museoviraston suojeluesityksestä laatimaan lausuntoon. Museovirasto yhtyy lausunnossaan suojeluesityksen tekijöiden näkemykseen siitä, että vireillä olevan asemakaavamuutoksen mukainen, kookas toimitilarakentaminen ei sovellu Hietalahdenrannan ympäristöön. Museovirasto toteaa lausunnossaan, että satama-altaan päälle rakentaminen hävittäisi altaan historiallisen luonteen, koska allas kaventuisi lähes puoleen entisestä. Rannan ja satama-altaan rakentaminen uhkaa samalla heikentää merkittävästi Esplanadi-Bulevardi RKY kohteen arvoja sulkemalla Bulevardin päästä ja Hietalahden torilta avautuvan laajan näkymän merelliseen telakkamaisemaan. Museoviraston näkökulmasta Hietalahdenrannan ja satama-altaan aluetta olisi hyvä kehittää voimassa olevan asemakaavan hengessä paikan nykyistä olemusta vaalien. Museovirasto toteaa lausunnossaan kuitenkin jättävänsä ELY-keskuksen harkintaan, täytyvätkö rakennusperintölain 2 §:ssä todetut lain soveltamisalaa koskevat kriteerit suojeluesityksen kohteena olevan alueen suojelemiseksi.

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut Hietalahdenrannan asemakaavan muutosta koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja luonnoksesta (27.5.2024). Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan, että Hietalahdenrannan satama-altaan ja pitkien, avoimien näkymien säilyt-

täminen ovat edelleen alueen maankäytön ratkaisujen reunaehdot. Myöskään kaupunginmuseon näkökulmasta alueelle esitetty täydennysrakentaminen ei ole mahdollista kulttuuriympäristöarvojen vaalimisen ja arvokkaiden näkymien säilyttämisen kannalta.

Kaupunginmuseo yhtyy Museoviraston näkemykseen ja katsoo, että Hietalahdenrannan ja satama-altaan alueen kehittämistä tulisi edistää voimassa olevan asemakaavan hengessä paikan nykyistä, eri historiallisten vaiheiden mukaista olemusta vaalien. Museovirasto jätti lausunossaan ELY-keskuksen harkintaan, täytyvätkö rakennusperintölain 2 §:ssä todetut lain soveltamisalaa koskevat kriteerit suojeluesityksen kohteena olevan alueen suojelemiseksi. Kaupunginmuseo – (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) korostaa, että alue on kokonaisuudessaan myös osa maakunnallisesti arvokasta Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki -kulttuuriympäristöä. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kohteen säilymistä ja suojelua ei voida turvata maankäyttö- ja rakennuslailla (alueidenkäyttölailla) käynnissä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä, sillä sen tavoitteet perustuvat alueen suurisuuntaiseen kaupunkikuvaa ja merellistä maisemaa merkittävästi muuttavaan kehittämiseen. Kaupunginmuseon näkökulmasta rakennusperintölakia soveltamalla alueen keskeisiä arvoja olisi mahdollista säilyttää. Mikäli ELY-keskus katsoo, että suojelun edellytykset täyttyvät, tulee suojelumääräyksessä kaupunginmuseon näkökulmasta huomioida alueen arvokkaiden ominaispiirteiden säilyminen, mutta mahdollistaa myös alueen maltillinen arvokkaat ominaispiirteet huomioiva kehittäminen esimerkiksi viherrakentamisen ja virkistyskäytön osalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 21.10.2024

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi